

КОНТЕНТ
(ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОГО НАУКОВОГО ФОРУМУ
«АДАПТИВНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ»)

CONTENT
(Abstracts of the Reports of the Participants
of the International Scientific Forum
«Adaptive Processes In Education»)

Наукова панель 1.
МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ
АДАПТИВНИХ ПРОЦЕСІВ В ОСВІТІ
Модератор:
Голова ради Громадської організації «Школа адаптивного управління соціально-педагогічними системами», професор Української інженерно-педагогічної академії, доктор педагогічних наук, професор
Єльнікова Галина Василівна

1st Scientific Panel.
Methodological Aspects of Adaptive
Processes in Education
Moderator:
Chair of the Board of the Public Organization «School of Adaptive Management of Social and Pedagogical Systems», Professor of the Ukrainian Academy of Engineering and Pedagogy, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Halyna YELNYKOVA

Виступи / Speeches:

Музично-дидактичні ігри на музичних заняттях в закладах дошкільної освіти¹

Бабиніна Юлія Русланівна, Мельниченко Максим Вікторович

**Application Music-Didactic Games at Music Classes
in Preschool Education**

Yuliya BABYNINA, Maksym MELNYCHENKO

babyninayuliya2807@gmail.com

Вступ. Адаптивне виховання музичної культури є одним з важливих завдань всебічного розвитку сучасної дитини. Найбільш змістовним і ефективним у проведенні занять в закладах дошкільної освіти є музично-дидактичні ігри. Саме гра допомагає дітям швидко і адаптивно засвоювати вимоги програм з розвитку співочих умінь, музично-ритмічних рухів, слухання музики. Інколи, частіше в другій половині дня, музично-дидактичні ігри відбуваються як окремий вид діяльності. Навчальний характер цих ігор полягає в тому, що це доступна форма окремого виду діяльності.

Мета роботи. Обґрунтувати адаптивну систему використання музично-дидактичних ігор, що сприяє опануванню дітьми початкових, проте досить загальних основ людської культури.

Матеріали та методи. Дидактичні ігри на музичних заняттях проводяться, починаючи з першої молодшої групи. Здебільшого ці ігри пов'язані із

¹ Думка автора, сформована у тезах та посиланнях на роботи згаданих дослідників, ґрунтується на результатах досліджень, поданих у бібліографії [1-2].

використанням різноманітної наочності. Музично-шумові інструменти використовують як основний матеріал дидактичних ігор в групах старшого дошкільного віку, а також музичний керівник має змогу застосувати різні іграшки та відповідно до цього адаптувати сучасні педагогічні та інформаційні технології. Непримушений, чіткий, виразний спів, правильне браття дихання між музичними фразами, витримуючи його до кінця фрази – це все є заслугою музично-дидактичних ігор, які використовуються в процесі співу. В дитячих садках дошкільнята співають різного характеру пісні. Згодом діти починають розуміти те, що для того, щоб передати той чи інший настрій у пісні, можна виконувати їх з використанням різних засобів виразності: відривчасто, енергійно, пружно, або протяжно, наспівно, легко. У вільний час від занять діти мають нагоду самостійно репродукувати різноманітні музично-дидактичні ігри, пов'язані зі співом.

Саме, в музично-дидактичних іграх у дітей формується почуття відповідальності, товариства – адаптивного ставлення до певного навчально-виховного середовища. Важливу роль у розвитку слуху та почуття ритму дітей відіграють розспівки, які можна проводити на музичних заняттях перед розучуванням будь-якої пісні. Замість розспівок використовують, також й музичні загадки, ребуси, що розвивають дитяче мислення, шукаючи текстову відгадку, та сприяють набуттю творчих навичок у музичній відгадці (продовжені музичної відгадки). Для розспівок, за звичай, музичний керівник бере нескладні музичні фрази із знайомих дітям по співок, пісень, і діти співають різними звуками. Також, одночасно діти можуть проплескувати ритмічний малюнок, а потім відстукати його музичним молотком, на металофоні або бубні (на одній пластинці).

Діти середньої групи мають самостійно виконувати ритмічний малюнок поспівок на одному звуці будь якого музичного інструменту (тріолі, металофоні, губній гармошці).

З дітьми старшої групи проводиться більш різноманітна робота, що пов'язана з визначенням різної висоти і тривалостей звуків. Поспівки вчать дітей знаходити в мелодії два коротких і один довгий звук, що уможливило для них визначення напрямку мелодії.

Висновок. Отже, як показує практика, систематичне адаптивне використання музично-дидактичних ігор викликає у дітей активний інтерес до музики, сприяє швидкому оволодінню дітьми музичним репертуаром, опановує початкові, досить загальні основи музичної культури.

Бібліографія:

1. Бондаренко, А. К. (1991). *Дидактические игры в детском саду*. Москва, Просвещение
2. Ветлугина, Н. А. (1988). *Развитие музыкальных способностей дошкольников в процессе музыкальных игр*. Москва, Просвещение.

References:

1. Bondarenko, A. K. (1991). *Dydaktycheskye yhry v detskom sadu*. Moskva, Prosveshchenye
2. Vetluyhna, N. A. (1988). *Razvytye muzykalnykh sposobnostei doshkolnykov v protsesse muzykalnykh yhr*. Moskva, Prosveshchenye.

**Адаптація молодого вчителя в контексті зміни цільової
парадигми педагогічної освіти**

Виговська Ольга Іванівна

**Young Teacher'S Adaptation in the Context of Changing The Target Paradigm
of Pedagogical Education**

Olha VYHOVSKA

jurnal.director@gmail.com

Сьогоднішня педагогічна освіта традиційно зорієнтована на створення найповнішої бази сучасних знань, цьому слугують дисципліни з фундаментальних наук, а також безліч модних/актуальних курсів, з яких молодий вчитель й має зібрати, мов з пазлів, свій образ/модель власної педагогічної діяльності. У 2005 році під час Загальних зборів НАПН України в Харкові, характеризуючи навчальні плани підготовки українських вчителів, академік О. Савченко заявила, що «вони порізані мов лапша».

Директори шкіл, приймаючи на роботу такого вчителя, констатують його не готовність до роботи в Новій українській школи (далі – НУШ). А у спецвипуску нашого журналу «Столична освіта» київські керівники шкіл поділилися унікальним досвідом, як вони разом зі своїми вчителями-майстрами за 2-3 роки готують з отаких молодих, не підготовлених до шкільної роботи вчителів, справжніх професіоналів. Сучасні виші намагаються отримати такий результат, впроваджуючи дуальну освіту. Щодо спроможності останньої, особливо в умовах відсутності цілеспрямованої допомоги менторів/наставників, маю констатувати, що її коефіцієнт корисної дії в рази менший, ніж індивідуальна, особистісно орієнтована методична робота наставників педагогічного колективу, в якому працює цей вчитель.

Описана ситуація – це приклад тривалої адаптації молодого вчителя до роботи в НУШ, під час якої його і вчать тому, чого не навчають у виші – педагогічній діяльності, за словами С. Шацького, вчать «робити свою роботу». Які ж зміни мають відбутися в педагогічній освіті, щоб молодий вчитель був адаптованим не просто до сучасних шкільних умов НУШ, а був адаптованим до глобалізованих викликів сьогодення. Що означає така адаптація? Для чого вона вчителю? І взагалі, хто найбільше в такій адаптації зацікавлений: сам учитель, його учні, суспільство чи країна? Наведу характерний приклад із монографії В. Кременя, який допоможе нам знайти відповіді майже на всі вище обумовлені запитання [2, с.194]. Мова йде